

„EDINOST“
Izhaja po trikrat na teden v šestih izdanjih ob sorkih, četrkih in sobotah. Zjutranje izdanje izhaja ob 6. uri zjutraj, večerno pa ob 7. uri večer. — Obajno izdanje stane: za jeden mesec . f. 1.—, izvan Avstrije f. 1.50 za tri mesece . . . 2.— . . . 4.50 za pol leta . . . 6.— . . . 9.— za ves leto . . . 12.— . . . 18.— Naročnino je plačevati naprej na naročbo brez priložene naročnine se sprava se ozira.
Posamične številke se dobivajo v prodajalnicah tobaka v Trstu po 3 av., izven Trsta po 4 av.

EDINOST

Oglaš se računano po tarifu v poštu; za naslove s debelimi črkami se plačuje prestop, kolikor obsega navadnih vrstic. Poslana, osmrtnice in javne zahvale, domači oglasi itd. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu ulice Caserma št. 13. Vsako pismo mora biti frankovano, ker nefrankovane se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamne in oglase sprejema upraviteljski kabinet Molino pisarne št. 3. II. nadst. V Trstu in oglase je plačevati leče Trstu, kjer se reklama sije na prosti občini.

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

„? edinstvo je moč“.

Bodi jasno!

(Izv. dop. iz Ljubljane.)

V zadnjem svojem dopisu odgovoril sem g. dopisniku iz „krogov narodne stranke“ na najjednostavnejši način — s seje mestnega zbora od dne 5. t. m. in z označenjem čudnih razlogov, s katerimi so bili člani našega narodnega občinskega sveta primorani nastopiti zoperiznani predlog glede samoslovenskih uličnih napisov v Ljubljani. Dovelite mi, g. urednik, danes še nekoliko opazk na dopis iz „krogov narodne stranke“, ki je bil menda po dolgem času prva dotika sedanje „narodne stranke“ na Kranjskem s tržaškimi Slovenci. Vas, g. urednik, je to gotovo razveselilo, saj je na vsak način hvalevredno, če je narodna stranka odvrnila za nekoliko trenutkov svojo pozornost od „uničevanja“ klerikalizma na Kranjskem in ker vam je dopis dal dokaz, a da se gospodje hoté ali nehoté morajo brigati za „gromenje ob morju adrijskemu!“ . . .

G. dopisnik vam je sicer naredil globok poklon, da ste dovezeti za podtikanja, ker nimate prilike neposredno opazovati naših razmer in našega položaja — ali jaz mislim, velespoštovani g. urednik, da se Vi niste čutili posebno zadete po tem prijateljskem opominu, saj tudi Vi tržaški Slovenci občutite neposredno upliv naših „uzornih“ razmer; vem tudi, da ste uverjeni tako kakor sem jaz, — da tisti, ki ni zakrivil teh razmer, more biti objektivnejši sodnik od onega, ki se suče notri v vrtinci. Pred 4 leti ste obsojali tiste, ki so se protivili o sedanjih slovenskih razmerah jedino umestnim samoslovenskim uličnim napisom v Ljubljani, torej že doslednost zahteva od Vas, da zopet grajate isti greh, ne gledé na osebo, ki ga je storila: da z isto mero merite grehe obeh narodnih strank na Kranjskem! Uverjen sem, da vam v tem ne treba nikakih dvomljivih „informacij“ . . .

1) Naj zabeležim, da g. dopisnik taji upliv dra. Schafferja na deželni odbor in sploh procvit „nemškutarstva“ na Kranjskem. Tu treba povdar-

*) Zakasnjeno radi obilice drugega gradiva. Op. ur.

PODLISTEK

18

Fromont mlajši & Risler starši.

ROMAN.

— Francoski spisal Alphonse Daudet, preložil Al. B. —

Med delom so druge kramljale med sabo, ne zmené se za novinko. Bilo je govorjenje o sijajni poroki, ki se ima ta dan vršiti v cerkvi Saint-Gervais.

„Kaj će bi šle tja?“ je menilo krepko, rdečelaso dekle, katero so klicale za Malvino. „Poroka bude ob dvanajstih... Ravno dovolj časa imamo, da hitro zletimo tja ter se vrnemo.“

In res je ob uri zajutrkovanja vsa tolpa drla po stopnicah, preskakovaje po tri stopnice na-jedenkrat.

Sidonija je bila kakor šolarica prinesla svoje jedi sabo v majhni košarici. S težkim srcem je na oglu mize prvokrat jedla sama... O Bog! kako žalostno in borno se jej je zdelo življenje, kako grozno je potem hotela zadostiti za te mračne ure! . . .

Ob jedni so se dekleta vrnila hrumé in sila vzburjene.

„Ste-li videle belo, v križ tkano obleko? . . . In naličje iz čipk? . . . Ta ima v istini srečo!“

jati, da ima deželni odbor jako vestno uradništvo, katero raznim referentom odvzema veliki del njih dela. To uradništvo ima veliko zaslugo na vsem tem, kar hvali g. dopisnik.

2) Nasproti trditvam dopisnikovim treba je povdarjati, da so pritožbe zoper sedanjo narodno stranko na Kranjskem pa velikem delu opravičene.

Ako bi bili voditelji narodne stranke vodili isto po poti, odločeni jej od shoda z upnih mož, ne bilo bi treba nobenega „modus vivendi“ z Nemci. Ta „modus vivendi“ z nemškimi „naprednjaki“, kakor jih dopisnik nazivlje velikodušno, ni narodni stranki prinesel drugega nego da jo je razdružil! In to je stranki v neizmerno škodo, veliko večjo, nego bi bila v slučaju, da se je konservativna stranka združila z Nemci zoper narodne! Narodni naši stvari bi to ne moglo škoditi toliko, kolikor jej škodi tisti nje „modus vivendi“. Narodna stranka bi imela vse drugače stališče narodu nasproti ter bi se bila morda ravno radi merebitne take zveze konservativcev z nemškimi liberalci, in radi grehov storjenih v tej zvezi, povzdignila na tisto višino, do tistega ugleda, ki bi bil utemeljen v narodni doslednosti. Ako niste žrtvovali zvezi z Nemci nobene točke narodnega programa, žrtvovali pa ste jej vsa dejanja v dosego istih, kar ni ravno prevelik razloček.

3) Dopisnik je deloma pripoznal, da se končna rešitev vprašanja uličnih napisov v Ljubljani suče edino le okolu deželne ga odbora, kar je poprej „Narod“ trdovratno zanikaval ter usodo uličnih napisov izročal „rahlčutnosti“ bar. Heina. Razvidno pa je na dalje, da je bilo torej izvestnim gospodom veliko ležeče na tem, da ta zadeva ne pride pred deželni odbor, kjer bi bili primorani pokazati barvo. Gosp. Povše pravi namreč, da ni govoril z dom. Tavčarjem o slov. napisih in da je neresničen dopis „iz krogov narodne stranke“ v „Edinosti“ glede njegovega glasovanja v deželnem odboru. Ako ima g. Povše prav, sta se g. dr. Tavčar v mestnem zboru in dopisnik „Edinosti“ malo zmotila. In ta zmota je bila odločilna za samoslovenske ulične napise v Lju-

bljani! G. Povše je bil tudi pred leti odločno za samoslovenske ulične napise v Ljubljani!

4) Želeti bi bile pač, da bi Slovenci vendar enkrat odložili grdo navado vednega napadanja na osebo. „Don Quixote je mahal po mlinih, Slovenci pa mahajo po oseh“, pisal mi je nedavno prijatelj iz Prage . . . Da bi se doseglo sporazumljenje med narodno in — kakor jo dopisnik imenuje sedaj v svoji lojalnosti — „konservativno“ (poprej „klerikalno“) stranko na Kranjskem, je pač želeto. In priznati je, da je v poslednji čas način polemike postal nekoliko blažji. Toda opravičeno je menenje, da bi se stranki, oziroma „Slovenec“ in „Slovenski Narod“, lasali še vedno in obmetavali raznimi priimki, da ni posegel vmes nekdo tretji — „Slovenski List“! To je golo dejstvo: kakor hitro je nastopil ta, toli bagatelizovani list, postala je kar hkratu mogoča poprej baje nemogoča sprava. Sleherni Slovenec se mora le veseliti na tem preobratu. Ali jednega ne smemo pozabiti: trajna sprava je mogoča le tako, da se odpravijo napake strank ali oseb, zastopajočih stranke, — in če pade vse, kar nas leži, tudi „modus vivendi“ z Nemci! Jasno mora biti na obe strani, in proč z vso neokritosrčnostjo! Ako pa sedanjih pogovorih ne bomo privedli do opravičene sprave, potem bode treba skrbeti, da ves narod spregovori odločilno besedo.

Mi potrebujemo širše sloge, ne samo za državnozbornske volitve. (To je povsem pravo. Toda mi menimo, da s sporazumljenjem za volitve bil bi storjen prvi korak do tega cilja. Op. ur.) Zato se nam ne vidi pravilno, ako bi hoteli v vsakem pojavu, gibajočim se izvan šablone obeh strank, iskati posebnih, postranskih in sebičnih namenov od strani tistih oseb, ki so v zvezi s temi pojavi. Čemu govoriti vedno o stranci? Tudi „strančice“ dra. Gregoriča ne poznamo, ker — je ni! Osebnega kulta ne poznamo.

Okoli toli potrebnega, od obeh strank ne odvisnega glasila se je zbralo lepo število, in kar je glavno, „Slovenski List“ ima na svoji strani tisti činitelj, ki je poklican za nadaljevanje narodnega dela: našo slovensko mladino.

občevaje z Desirejo, skrbno urejala svoje grozde. Zategadelj je tudi gospod Chébe, zvečer prišedši po svojo hčer, zaradi nje slišal največjih laskavostij.

Odsihdob je bil jeden dan jednak drugemu. Drugi dan je namesto črnih biserov nanizavala bele in rdeče steklene korale, kajti pri gospodičini Le Mire se je delalo le z nepravim, ponarejenim blagom in uprav tu se je morala Chébeova hčerka učiti za življenje.

Od začetka je bila nova učenka — mlajša in bolje vzgojena od družih — osamljena med svojimi tovaršicami. Pozneje, ko je postala večja, jim je bila prijateljica in zaupnica, njih zabav pa se nikoli ni udeleževala. Bila je preponosna, da bi opoludné letala doli gledat poroke, kadar je čula o nočnem plesu v „Vanx-Hall“ ali v „Délices du Marais“, o fini večerji pri Bonvaletu ali v „Quatre Sergents de la Rochelle“, zgodilo se je to vselej z največim zaničevanjem.

Mi smo hoteli više, kaj ne da, malička Chébeova?

Razven tega je oče hodil po njo vsaki večer. Včasih, posebno o novem letu, pa je bila prisiljena, z drugim vred delati vse noč, ter opravljati najnujnejša naročila. (Pride še).

